

Błękitno-zielony wymiar adaptacji do zmiany klimatu: wyzwanie i realna szansa dla naszych miast

Prowadzący: dr Leszek Trząski – Śląski Ogród Botaniczny, Mikołów

Błękitno-zielona transformacja naszych miast nie jest przejściową modą, lecz szansą na sprostanie wyzwaniom adaptacyjnym. Nasze miasta odziedziczyły po epoce przemysłowej znaczne zasoby dla błękitno-zielonej infrastruktury (BZI) lecz nie potrafimy tych zasobów należycie rozeznaczyć i zaadaptować.

Musimy nauczyć się planowania i zarządzania BZI z wykorzystaniem e-przestrzeni i w procedurach uspołecznionych. Miejski System Informacji Przestrzennej to nie tylko przeglądarka lecz przede wszystkim narzędzie dla integracji zarządzania. Należy zerwać z podziałem na „zieleń urządzoną” i „zieleń nieurządzoną”, a w przestrzeni publicznej upowszechniać rozwiązania oparte o przyrodę.

System BZI, funkcjonujący głównie na rzecz jakości życia i środowiskowego bezpieczeństwa mieszkańców miasta, musi spójnie funkcjonować we wszystkich skalach – od konkretnego miejsca, poprzez lokalną zlewnię lub dzielnicę miasta, miejski obszar funkcjonalny, aż po skalę metropolii. Wymaga to wprowadzenia kategorii BZI do dokumentów strategicznych oraz planistycznych, tak poszczególnych miastach, jak całej metropolii. Gospodarka zielenią musi być we wszystkich skalach planowania i zarządzania zintegrowana z gospodarką wodami deszczowymi i świadomym kształtowaniem wysokiej jakości, wielofunkcyjnej przestrzeni publicznych.

Błękitno-zielona transformacja powinna być horyzontalnym celem wpisanym w strategię rozwoju każdego dużego i średniego miasta naszego regionu i powinna ona mieć przypisane konkretne mierniki realizacji. Docelowo miejskie plany adaptacji do zmiany klimatu powinny stać się dokumentami czysto operacyjnymi, wynikającymi z zapisów miejskiej strategii rozwoju i dokumentów planistycznych.

Kontakt

dr Leszek Trząski – Śląski Ogród Botaniczny, e-mail: l.trzaski@sibg.org.pl

dr Leszek Trząski

Przyrodnik, absolwent i długoletni pracownik naukowy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a następnie Głównego Instytutu Górnictwa. Od 2017 roku z-ca dyrektora Śląskiego Ogródu Botanicznego oraz pracownik naukowy PAN. Od wielu lat zajmuje się edukacją środowiskową, popularyzacją nauki oraz realizacją przedsięwzięć prośrodowiskowych w polskich (i nie tylko) miastach.

Opublikował ponad pięćdziesiąt artykułów naukowych i popularnonaukowych, jest również autorem lub współautorem ponad dwustu opracowań eksperckich związanych z ochroną środowiska dla podmiotów samorządowych, rządowych i górniczych. Jako ekspert lub kierownik uczestniczył w opracowaniu około 20 programów ochrony środowiska i planów gospodarki odpadami, kilku strategii sektorowych lub terytorialnych, ponad 50 ocen oddziaływania na środowisko oraz licznych koncepcji programowo-przestrzennych i studiów projektowych dotyczących różnych aspektów gospodarowania środowiskiem.

W ostatnich 20 latach wielokrotnie był kierownikiem lub moderatorem wielodyscyplinarnych zespołów eksperckich w ramach projektów badawczych i projektów rozwojowych, zarówno krajowych jak międzynarodowych. Wszystkie te projekty dotyczyły kształtowania środowiska, jakości życia i jakości przestrzeni publicznej w dużych miastach. Wśród tych projektów jest m.in. SALUTE4CE (z udziałem kilku śląskich miast, w ramach programu Central Europe, niedawno zakończony), „Przywracamy Błękit” (trwający projekt koordynowany przez Śląski Urząd Marszałkowski, w ramach programu LIFE). Leszek Trzaski był też jednym z ekspertów wiodących w procesie tworzenia Strategii Gliwice 2040 (świeżo uchwalona), odpowiedzialnym za tematykę środowiskową.